

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลของเกษตรกรในจังหวัดชลบุรี โดยสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเลที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานประมงจังหวัดชลบุรี ใน 3 อำเภอ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 140 คน ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ – 31 มีนาคม พ.ศ.2555 ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 แหล่งที่มาของความรู้และการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่รัฐ

ตอนที่ 3 การเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกรที่ศึกษาประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ชนิดกุ้งทะเลที่เลี้ยง ขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง รายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเล ต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล แหล่งเงินทุน และแหล่งสินเชื่อ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สภาพพื้นฐานทางสังคม ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร โดยมีผลการศึกษาดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกร

n = 140

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	101	72.1
หญิง	39	27.9
2. อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 30	5	3.6
31 – 40	32	22.9
41 – 50	59	42.1
51 – 60	30	21.4
61 ขึ้นไป	14	10.0
Min. = 28 : Max. = 72 : Mean = 46.81 : S.D. = 9.60		
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	81	57.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	20	14.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	24	17.1
อนุปริญญา/ปวส.	9	6.4
ปริญญาตรี	6	4.3
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล (ปี)		
1 – 5	25	17.9
6 – 10	55	39.3
11 – 15	32	22.8
16 – 20	16	11.4
21 ขึ้นไป	12	8.6
Min. = 2 : Max. = 31 : Mean = 11.86 : S.D. = 6.67		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 140

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร*		
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดๆ	81	57.9
เป็นสมาชิกกลุ่ม	59	42.1
กลุ่มเกษตรกร	8	5.7
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	3	2.1
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	1	0.7
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.	50	35.7

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 เพศ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.1) เป็นเพศชาย และเพียงร้อยละ 27.9 เท่านั้นที่เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 42.1) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 22.9 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 21.4 มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี ร้อยละ 10.0 มีอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป และมีเกษตรกรส่วนน้อยเพียง ร้อยละ 3.6 อายุต่ำกว่า 30 ปี โดยมีเกษตรกรอายุน้อยที่สุด 28 ปี และเกษตรกรอายุมากที่สุด 72 ปี เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 46.81 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 57.9) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 17.1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 14.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 6.4 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. และมีส่วนน้อยร้อยละ 4.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.1.4 ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 39.3 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 6-10 ปี รองลงมาร้อยละ 22.8 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 17.9 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 11.4 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 16-20 ปี และร้อยละ 8.6 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล 21 ปีขึ้นไป โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเลน้อยที่สุด 2 ปี และเกษตรกรมีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเลมากที่สุด 31 ปี เกษตรกรมีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเลเฉลี่ย 11.86 ปี

1.1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 57.9) ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และร้อยละ 42.1 เป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร โดยมากกว่าหนึ่งในสามของเกษตรกร (ร้อยละ 35.7) เป็นกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. รองลงมาร้อยละ 5.7 เป็นกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 2.1 เป็นสหกรณ์การเกษตร และร้อยละ 0.7 เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

1.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดกึ่งทะเลที่เลี้ยง ขนาดพื้นที่เลี้ยงกึ่งทะเล จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง รายได้จากการเลี้ยงกึ่งทะเล ต้นทุนในการเลี้ยงกึ่งทะเล แหล่งเงินทุน และแหล่งสินเชื่อ โดยมีผลการศึกษาดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ชนิดกึ่งทะเลที่เลี้ยง

n = 140

ชนิดกึ่งทะเลที่เลี้ยง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
กึ่งขาว	138	98.6
กึ่งกุลาดำ	2	1.4
รวม	140	100.0

จากตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.2.1 ชนิดกึ่งทะเลที่เลี้ยง พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด ร้อยละ 98.6 เลี้ยงกึ่งขาว และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 1.4 เลี้ยงกึ่งกุลาดำ

ตารางที่ 4.3 ขนาดพื้นที่เลี้ยงกึ่งทะเล

n = 140

ขนาดพื้นที่เลี้ยงกึ่งทะเล	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ขนาด (ไร่)			
			Min.	Max.	Mean	S.D.
ของตนเอง	61	43.6	1	48	13.54	11.06
เช่า	56	40.0	1	80	16.73	13.21
ของตนเองและเช่า	23	16.4	9	56	25.55	12.56
รวม	140	100.0	1	80	16.79	12.81

จากตารางที่ 4.3 ขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล ผลการวิจัยพบว่า

1.2.2 ขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกรมีขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเลเฉลี่ย 16.79 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 80 ไร่ โดยเกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 43.6) มีขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเลเป็นของตนเองเพียงอย่างเดียว โดยมีขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเลเฉลี่ย 13.54 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 48 ไร่ เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 40.0) มีขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเลเป็นที่เช่าเพียงอย่างเดียว โดยมีขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเลเฉลี่ย 16.73 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 80 ไร่ และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 16.4) มีขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเลเป็นของตนเองและเช่าบางส่วน โดยมีขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเลเฉลี่ย 25.55 ไร่ ต่ำสุด 9 ไร่ สูงสุด 56 ไร่

ตารางที่ 4.4 จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง

n = 140

ประเภทแรงงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)			
			Min.	Max.	Mean	S.D.
สมาชิกในครัวเรือน	124	88.6	1	6	1.89	0.99
จ้างประจำ	11	7.9	1	3	1.64	0.67
สมาชิกในครัวเรือน+จ้างประจำ	5	3.5	2	5	3.20	1.09
รวม	140	100.0	1	6	1.91	1.00

จากตารางที่ 4.2 จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง ผลการวิจัยพบว่า

1.2.3 จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง พบว่า เกษตรกรมีจำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้างเฉลี่ย 1.91 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 6 คน โดยเกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 88.6) เป็นแรงงานสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 1.89 คน เกษตรกรร้อยละ 7.9 เป็นแรงงานจ้างประจำเฉลี่ย 1.64 คน และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 3.5) เท่านั้น ที่เป็นแรงงานสมาชิกในครัวเรือนร่วมกับแรงงานจ้างประจำ

ตารางที่ 4.5 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 140

ประเด็น	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. รายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเล		
≤50,000 บาท	41	29.3
50,001- 100,000 บาท	64	45.7
100,001- 200,000 บาท	28	20.0
200,001- 300,000 บาท	3	2.1
>300,001 บาท	4	2.9
Min = 10,000 : Max = 600,000 : Mean = 100,035.71 : S.D. = 88,530.15		
5. ต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเล		
≤50,000 บาท	68	48.6
50,001- 100,000 บาท	58	41.4
>100,001 บาท	14	10.0
Min = 10,000 : Max = 300,000 : Mean = 71,750 : S.D. = 55,132.03		
6. แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล		
ของตนเอง	89	63.6
ญาติพี่น้อง	6	4.3
กู้จากแหล่งสินเชื่อ	45	32.1
7. แหล่งสินเชื่อในการเลี้ยงกุ้งทะเล*		
ธ.ก.ส.	69	49.3
สหกรณ์	15	10.7
ธนาคารต่างๆ	16	11.4
เงินกู้นอกระบบ	20	14.3
อื่นๆ	20	14.3

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.5 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.2.4 รายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกรร้อยละ 45.7 มีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 50,001- 100,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง รองลงมาร้อยละ 29.3 มีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลน้อยกว่า 50,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง ร้อยละ 20.0 มีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 100,001- 200,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง ร้อยละ 2.9 มีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลมากกว่า 300,001 บาท และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 2.1 มีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 200,001- 300,000 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลน้อยที่สุด 10,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง และเกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลมากที่สุด 600,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงกุ้งทะเลโดยเฉลี่ย 100,035.71 บาท/1 รอบการเลี้ยง

1.2.5 ต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกรร้อยละ 48.6 มีต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเลน้อยกว่า 50,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง รองลงมาร้อยละ 41.4 มีต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเลระหว่าง 50,001- 100,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 10.0 มีต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเลมากกว่า 100,001 บาท/1 รอบการเลี้ยง โดยเกษตรกรมีต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเลน้อยที่สุด 10,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง และเกษตรกรมีต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเลมากที่สุด 300,000 บาท/1 รอบการเลี้ยง เกษตรกรมีต้นทุนการเลี้ยงกุ้งโดยเฉลี่ย 71,750 บาท/1 รอบการเลี้ยง

1.2.6 แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกรร้อยละ 63.6 มีแหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเลเป็นของตนเอง รองลงมาร้อยละ 32.1 มีแหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเลเป็นกู้จากแหล่งสินเชื่อ และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 4.3 มีแหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเลเป็นของญาติพี่น้อง

1.2.7 แหล่งสินเชื่อในการเลี้ยงกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกรร้อยละ 49.3 มีแหล่งสินเชื่อในการเลี้ยงกุ้งทะเลจาก ธ.ก.ส. รองลงมาร้อยละ 14.3 มีแหล่งสินเชื่อในการเลี้ยงกุ้งทะเลจากเงินกู้นอกระบบและอื่นๆ ร้อยละ 11.4 มีแหล่งสินเชื่อในการเลี้ยงกุ้งทะเลจากธนาคารต่างๆ และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 10.7 มีแหล่งสินเชื่อในการเลี้ยงกุ้งทะเลจากสหกรณ์

ตอนที่ 2 แหล่งที่มาของความรู้และการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่รัฐ

ตารางที่ 4.6 ระดับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี
สำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลที่ได้รับความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ

n = 140

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	Mean	S.D.	แปลความ
1. สำนักงานประมง จังหวัด/ประมงอำเภอ/ สถานีประมง	4.3	9.3	17.9	23.6	24.3	2.31	1.18	น้อย
2. บรรพบุรุษ ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน	5.0	15.7	30.7	20.0	16.4	2.69	1.13	ปานกลาง
3. ฟาร์มที่ประสบ ผลสำเร็จในการเลี้ยงกุ้ง ทะเล	2.9	9.3	34.3	27.9	17.9	2.47	1.01	น้อย
4. สถาบันการศึกษา	0.7	2.1	15.0	20.7	10.0	2.23	0.88	น้อย
5. รัฐวิสาหกิจ เช่น องค์กร องค์การสะพานปลา	0.7	2.9	13.6	17.9	11.4	2.21	0.94	น้อย
6. เอกสารคำแนะนำ/ ตำรา/วารสารประมง	2.1	4.3	20.0	18.6	20.0	2.23	1.06	น้อย
7. สื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ	1.4	4.3	15.7	22.1	21.4	2.10	1.01	น้อย
8. สมาคมผู้เพาะเลี้ยงกุ้ง ทะเลไทย	0.7	6.4	10.0	15.0	17.9	2.14	1.09	น้อย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 140

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	Mean	S.D.	แปล ความ
9. ภาคเอกชน เช่น ตัวแทนจำหน่ายปัจจัย การผลิต ตัวแทน จำหน่ายยาเคมีภัณฑ์	5.0	5.7	27.9	27.1	12.1	2.54	1.04	น้อย
10.อื่นๆ	3.6	5.0	18.6	9.3	26.4	2.20	1.23	น้อย
รวม						2.31	1.05	น้อย

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลที่ได้รับความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$, S.D.= 1.05) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่าเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลในระดับปานกลางจากแหล่งข้อมูลข่าวสารเพียงแหล่งเดียว คือ บรรพบุรุษ/ญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.69$, S.D.= 1.13) นอกจากนั้นเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลในระดับน้อย จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ตามลำดับ ได้แก่ ภาคเอกชน เช่น ตัวแทนจำหน่ายปัจจัยการผลิต ตัวแทนจำหน่ายยาเคมีภัณฑ์ ($\bar{X} = 2.54$, S.D.= 1.04) ฟาร์มที่ประสบผลสำเร็จในการเลี้ยงกุ้งทะเล ($\bar{X} = 2.47$, S.D.= 1.01) สำนักงานประมงจังหวัด/ประมงอำเภอ/สถานีประมง ($\bar{X} = 2.31$, S.D.= 1.18) สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.2$, S.D.= 0.88) เอกสารคำแนะนำ/ตำรา/วารสารประมง ($\bar{X} = 2.23$, S.D.= 1.06) รัฐวิสาหกิจ เช่น องค์กร/องค์การสะพานปลา ($\bar{X} = 2.21$, S.D.= 0.94) อื่นๆ เช่น นักวิชาการเกษตร เกษตรอำเภอ เกษตรตำบล ($\bar{X} = 2.20$, S.D.= 1.23) สมาคมผู้เพาะเลี้ยงกุ้งทะเลไทย ($\bar{X} = 2.14$, S.D.= 1.09) และสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์/โทรทัศน์/วิทยุ ($\bar{X} = 2.10$, S.D.= 1.01)

ตารางที่ 4.7 การได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

n = 140

แหล่งข้อมูล	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	Mean	S.D.	แปลความ
1. การพบปะเยี่ยมเยียนจากเจ้าหน้าที่	1.4	3.6	18.6	17.9	27.9	2.03	1.03	น้อย
2. การได้รับคำแนะนำวิชาการด้านการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล	1.4	9.3	20.0	12.9	30.0	2.17	1.15	น้อย
3. การได้รับเอกสารความรู้ด้านการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล	0.7	10.0	21.4	12.1	26.4	2.24	1.13	น้อย
4. การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล	0.7	6.4	16.4	12.9	15.7	2.30	1.07	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 140

แหล่งข้อมูล	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	Mean	S.D.	แปลความ
5. การฝึกอบรมด้านการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล	0.7	2.9	15.0	16.4	16.4	2.12	0.97	น้อย
6. การได้รับปัจจัยการผลิต เช่น ยา สารเคมี แหล่งเงินทุน	2.9	5.0	17.1	15.0	19.3	2.27	1.15	น้อย
7. การประสานงานกับหน่วยงานอื่น	1.4	2.9	14.3	14.3	20.7	2.06	1.05	น้อย
รวม						2.17	1.07	น้อย

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า การได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$, S.D.= 1.07) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่าเกษตรกรได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน คือ การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ($\bar{X} = 2.30$, S.D.= 1.07) การได้รับปัจจัยการผลิต เช่น ยา สารเคมี แหล่งเงินทุน ($\bar{X} = 2.27$, S.D.= 1.15) การได้รับเอกสารความรู้ด้านการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ($\bar{X} = 2.24$, S.D.= 1.13) การได้รับคำแนะนำวิชาการด้านการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ($\bar{X} = 2.17$, S.D.= 1.15) การฝึกอบรมด้านการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ($\bar{X} = 2.12$, S.D.= 0.97) การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 2.06$, S.D.= 1.05) และการพบปะเชื่อมโยงเขียนจากเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 2.03$, S.D.= 1.03)

ตอนที่ 3 การเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลของเกษตรกรในจังหวัดชลบุรี ตลอดจนศึกษาระดับความยุ่งยากในการปฏิบัติ ทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย การเลือกสถานที่ การจัดการเลี้ยงทั่วไป อาหาร การให้อาหารและปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล การจัดการสุขภาพ และการแก้ปัญหาโรคกุ้ง สุขอนามัยฟาร์ม การเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง และการจัดบันทึกข้อมูล โดยมีผลการศึกษาดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 การปฏิบัติและระดับความยุ่งยากในการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

n = 140					
ข้อกำหนดตามมาตรฐาน (GAP)	การนำไปปฏิบัติ		ระดับความยุ่งยากในการปฏิบัติ		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การเลือกสถานที่			2.43	1.13	น้อย
1.1 มีการคมนาคมสะดวกและสาธารณูปโภคพื้นฐาน	140	100.0	2.36	1.16	น้อย
1.2 อยู่ใกล้แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีและไม่อยู่ในอิทธิพลของแหล่งเกิดมลภาวะ	138	98.6	2.50	1.27	น้อย
2. การจัดการเลี้ยงทั่วไป			2.76	1.12	ปานกลาง
2.1 อุปกรณ์และสถานที่เก็บอาหารต้องอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี	140	100.0	2.66	1.25	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 140

ข้อกำหนดตามมาตรฐาน (GAP)	การนำไปปฏิบัติ		ระดับความยุ่งยากในการปฏิบัติ		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
2.2 มีการวางแผนฟาร์มที่ถูกต้องตาม หลักการเลี้ยงกุ้งทะเล	140	100.0	2.64	1.19	ปานกลาง
2.3 มีการเตรียมน้ำ ดินและตะกอน เลนก่อนการเลี้ยงกุ้งอย่างเหมาะสม	140	100.0	2.87	1.17	ปานกลาง
2.4 มีการปล่อยกุ้งที่มีคุณภาพดี ความหนาแน่นและอายุที่เหมาะสม	140	100.0	2.86	1.19	ปานกลาง
2.5 มีการติดตั้งเครื่องเพิ่มอากาศอย่าง เหมาะสม	140	100.0	2.80	1.24	ปานกลาง
3. อาหาร การให้อาหาร และปัจจัยการ ผลิตกุ้งทะเล			2.40	1.09	น้อย
3.1 เลือกใช้อาหารกุ้งที่ขึ้นทะเบียน กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ	140	100.0	2.46	1.20	น้อย
3.2 เก็บอาหารกุ้งไว้ในที่ร่ม ไม่ชื้น และ	140	100.0	2.46	1.37	น้อย
3.3 มีวิธีการจัดการให้อาหารที่มี ประสิทธิภาพ ให้อาหารสดในกรณีที่ จำเป็นเท่านั้น	136	97.1	2.14	1.24	น้อย
3.4 ปัจจัยการผลิตที่ใช้เสริมสร้างความ แข็งแรงของกุ้งและ/หรือรักษาคุณภาพ น้ำต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่ รับผิดชอบ	135	96.4	2.56	1.24	น้อย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 140

ข้อกำหนดตามมาตรฐาน (GAP)	การนำไปปฏิบัติ		ระดับความยุ่งยากในการปฏิบัติ		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4. การจัดการสุขภาพ และการแก้ไข ปัญหาโรคกุ้ง			2.92	1.33	ปานกลาง
4.1 มีการเฝ้าระวังสุขภาพกุ้ง ประจำวันอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ ควบคู่กับการตรวจคุณภาพน้ำในบ่อ เลี้ยงอยู่เป็นประจำ	138	98.6	2.97	1.33	ปานกลาง
4.2 เมื่อกุ้งมีปัญหาด้านสุขภาพ ต้อง วินิจฉัยโรคและวิเคราะห์สาเหตุ และมี มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดโรค กุ้งที่มีประสิทธิภาพ	133	95.0	2.98	1.26	ปานกลาง
4.3 กรณีที่จำเป็น เมื่อต้องมีการรักษา โรคกุ้ง ต้องใช้ยาปฏิชีวนะที่กรม ประมงอนุญาตให้ใช้	134	95.7	2.83	1.24	ปานกลาง
5. สุขอนามัยฟาร์ม			2.75	1.12	ปานกลาง
5.1 บริเวณภายในฟาร์มสะอาด ถูกสุขอนามัยอยู่เสมอ	140	100.0	2.66	1.25	ปานกลาง
5.2 เก็บรักษาอาหารกุ้งและอุปกรณ์ ต่างๆ ในลักษณะที่ดี	140	100.0	2.71	1.30	ปานกลาง
5.3 ของเสียจากห้องสุชาไม่ให้ซึม หรือปนเปื้อนเข้าไปสู่ระบบการเลี้ยงกุ้ง	140	100.0	2.71	1.33	ปานกลาง
5.4 น้ำที่ใช้เลี้ยงกุ้งมีปริมาณเบคทีเรีย ไม่เกินค่าที่กำหนดไว้	129	92.1	2.96	1.19	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 140

ข้อกำหนดตามมาตรฐาน (GAP)	การนำไปปฏิบัติ		ระดับความยุ่งยากในการปฏิบัติ		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
6. การเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง			2.91	1.12	ปานกลาง
6.1 เกษตรกรต้องวางแผนการจับและจำหน่าย โดยเน้นความสดและสะอาด	140	100.0	2.99	1.20	ปานกลาง
6.2 มีรายงานผลการสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในผลผลิตกุ้ง	136	97.1	2.84	1.24	ปานกลาง
7. การจัดบันทึกข้อมูล			2.85	1.19	ปานกลาง
7.1 จัดบันทึกการจัดการเลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมีที่ถูกต้องสม่ำเสมอ	129	92.1	2.85	1.19	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมทุกหัวข้อ			2.72	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรเกือบทั้งหมดปฏิบัติตามการเลี้ยงกุ้งทะเล การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) ตามประเด็นในแต่ละด้าน โดยเกษตรกรที่นำไปปฏิบัติและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความยุ่งยากในการปฏิบัติตามการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.72$, S.D.= 0.94) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการเลือกสถานที่ การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดของระบบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) แต่ละประเด็นในด้านการเลือกสถานที่ พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) เลือกสถานที่ที่มีการคมนาคมสะดวกและสาธารณูปโภคพื้นฐาน และเกษตรกรร้อยละ 98.6 เลือกสถานที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีและไม่อยู่ในอิทธิพลของแหล่งเกิดมลภาวะ โดยภาพรวมนั้นเกษตรกรมีความเห็นว่ามีความยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.43$, S.D.= 1.13) ทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ เลือกสถานที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีและไม่อยู่ในอิทธิพลของแหล่งเกิดมลภาวะ ($\bar{X}=2.50$, S.D.= 1.27) และเลือกสถานที่ที่มีการคมนาคมสะดวกและสาธารณูปโภคพื้นฐาน ($\bar{X}=2.36$, S.D.= 1.16)

2. ด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดของระบบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) แต่ละประเด็นในด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) มีอุปกรณ์และสถานที่เก็บอาหารต้องอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี มีการวางแผนฟาร์มที่ถูกต้องตามหลักการเลี้ยงกุ้งทะเล มีการเตรียมน้ำ ดินและตะกอนเลนก่อนการเลี้ยงกุ้งอย่างเหมาะสม มีการปล่อยกุ้งที่มีคุณภาพดี ความหนาแน่นและอายุที่เหมาะสม และมีการติดตั้งเครื่องเพิ่มอากาศอย่างเหมาะสม โดยภาพรวมนั้นเกษตรกรมีความเห็นว่ามีคามยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$, S.D.= 1.12) และเมื่อพิจารณาตามข้อกำหนดในแต่ละประเด็นในด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป พบว่า เกษตรกรมีความเห็นว่ามีคามยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ มีการเตรียมน้ำ ดินและตะกอนเลนก่อนการเลี้ยงกุ้งอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=2.87$, S.D.= 1.17) มีการปล่อยกุ้งที่มีคุณภาพดี ความหนาแน่นและอายุที่เหมาะสม ($\bar{X}=2.86$, S.D.= 1.19) มีการติดตั้งเครื่องเพิ่มอากาศอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=2.80$, S.D.= 1.24) อุปกรณ์และสถานที่เก็บอาหารต้องอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี ($\bar{X}=2.66$, S.D.= 1.25) และมีการวางแผนฟาร์มที่ถูกต้องตามหลักการเลี้ยงกุ้งทะเล ($\bar{X}=2.64$, S.D.= 1.19)

3. ด้านอาหาร การให้อาหาร และปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดของระบบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) แต่ละประเด็นในด้านอาหาร การให้อาหาร และปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) มีเลือกใช้อาหารกุ้งที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบและเก็บอาหารกุ้งไว้ในที่ร่ม ไม่ชื้นและ รongลมร้อยละ 97.1 มีวิธีการจัดการให้อาหารที่มีประสิทธิภาพ ให้อาหารสดในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น และร้อยละ 96.4 มีปัจจัยการผลิตที่ใช้เสริมสร้างความแข็งแรงของกุ้งและ/หรือรักษาคุณภาพน้ำต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยภาพรวมนั้นเกษตรกรมีความเห็นว่ามีคามยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.40$, S.D.= 1.09) และเมื่อพิจารณาตามข้อกำหนดในแต่ละประเด็นในด้านอาหาร การให้อาหาร และปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล พบว่า เกษตรกรมีความเห็นว่ามีคามยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เสริมสร้างความแข็งแรงของกุ้งและ/หรือรักษาคุณภาพน้ำต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X}=2.56$, S.D.= 1.24) เลือกใช้อาหารกุ้งที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X}=2.46$, S.D.= 1.20) เก็บอาหารกุ้งไว้ในที่ร่ม ไม่ชื้นและ ($\bar{X}=2.46$, S.D.= 1.37) และมีวิธีการจัดการให้อาหารที่มีประสิทธิภาพ ให้อาหารสดในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น ($\bar{X}=2.14$, S.D.= 1.24)

4. ด้านการจัดการสุขภาพและการแก้ไขปัญหาโรคกุ้ง การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดของระบบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) แต่ละประเด็นในการจัดการสุขภาพและการแก้ไขปัญหาโรคกุ้ง พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.6) มีการเฝ้าระวัง

สุขภาพกุ้งประจำวันอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอควบคู่กับการตรวจคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงอยู่เป็นประจำ รองลงมาร้อยละ 95.7 ในกรณีที่เป็นเมื่อต้องมีการรักษาโรคกุ้ง ต้องใช้ยาปฏิชีวนะที่กรมประมงอนุญาตให้ใช้ และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.0) เมื่อกุ้งมีปัญหาด้านสุขภาพต้องวินิจฉัยโรคและวิเคราะห์สาเหตุและมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคกุ้งที่มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมนั้นเกษตรกรมีความเห็นว่ามีความยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$, S.D.= 1.19) และเมื่อพิจารณาตามข้อกำหนดในแต่ละประเด็นในด้านการจัดการสุขภาพและการแก้ไขปัญหาโรคกุ้ง พบว่า เกษตรกรเห็นว่ามีความยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ เมื่อกุ้งมีปัญหาด้านสุขภาพ ต้องวินิจฉัยโรคและวิเคราะห์สาเหตุ และมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคกุ้งที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=2.98$, S.D.= 1.26) มีการเฝ้าระวังสุขภาพกุ้งประจำวันอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ ควบคู่กับการตรวจคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงอยู่เป็นประจำ ($\bar{X}=2.97$, S.D.= 1.33) และกรณีที่เป็น เมื่อต้องมีการรักษาโรคกุ้ง ต้องใช้ยาปฏิชีวนะที่กรมประมงอนุญาตให้ใช้ ($\bar{X}=2.83$, S.D.= 1.24)

5. ด้านสุขอนามัยฟาร์ม การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดของระบบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) แต่ละประเด็นในด้านสุขอนามัยฟาร์ม พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) มีบริเวณภายในฟาร์มสะอาด ถูกสุขอนามัยอยู่เสมอ มีการเก็บรักษาอาหารกุ้งและอุปกรณ์ต่างๆ ในลักษณะที่ดี และของเสียจากห้องสุขาไม่ให้ซึมหรือปนเปื้อนเข้าไปสู่ระบบการเลี้ยงกุ้ง และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.1) น้ำที่ใช้เลี้ยงกุ้งมีปริมาณแบคทีเรีย (Total Coliform) ไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ โดยภาพรวมนั้นเกษตรกรมีความเห็นว่ามีความยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$, S.D.= 1.12) และเมื่อพิจารณาตามข้อกำหนดในแต่ละประเด็นในด้านสุขอนามัย พบว่า เกษตรกรเห็นว่ามีความยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ น้ำที่ใช้เลี้ยงกุ้งมีปริมาณแบคทีเรีย (Total Coliform) ไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=2.96$, S.D.= 1.19) ของเสียจากห้องสุขาไม่ให้ซึมหรือปนเปื้อนเข้าไปสู่ระบบการเลี้ยงกุ้ง ($\bar{X}=2.71$, S.D.= 1.33) เก็บรักษาอาหารกุ้งและอุปกรณ์ต่างๆ ในลักษณะที่ดี ($\bar{X}=2.71$, S.D.= 1.30) และบริเวณภายในฟาร์มสะอาด ถูกสุขอนามัยอยู่เสมอ ($\bar{X}=2.66$, S.D.= 1.25)

6. ด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดของระบบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) แต่ละประเด็นในด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) เกษตรกรต้องวางแผนการจับและจำหน่ายโดยเน้นความสดและสะอาด และเกษตรกรร้อยละ 97.1 มีรายงานผลการสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในผลผลิตกุ้ง โดยภาพรวมนั้นเกษตรกรมีความเห็นว่ามีความยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.91$, S.D.= 1.12) และเมื่อพิจารณาตามข้อกำหนดในแต่ละประเด็นในด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการ

ขนส่ง พบว่า เกษตรกรเห็นว่ามีคามยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ เกษตรกรต้องวางแผนการจับและจำหน่ายโดยเน้นความสดและสะอาด ($\bar{X}=2.99$, S.D.= 1.20) และมีรายงานผลการสุ่มตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างในผลผลิตกุ้ง ($\bar{X}=2.84$, S.D.= 1.24)

7. ด้านการจดบันทึกข้อมูล การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดของระบบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (GAP) แต่ละประเด็นในด้านการจดบันทึกข้อมูล พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.1) มีจดบันทึกการจัดการเลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมีที่ถูกต้องสม่ำเสมอ โดยภาพรวมนั้นเกษตรกรมีความเห็นว่ามีคามยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.85$, S.D.= 1.19) และเมื่อพิจารณาตามข้อกำหนดในแต่ละประเด็นในด้านการจดบันทึกข้อมูล พบว่า เกษตรกร เห็นว่ามีคามยุ่งยากในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ การจดบันทึกการจัดการเลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมีที่ถูกต้องสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.85$, S.D.= 1.19)

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัว ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์แบบใดหรือทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตาม และมีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากหรือน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ ใช้ตัวแปรอิสระ จำนวน 11 ตัวแปร ได้แก่ 1) อายุ 2) ระดับการศึกษา 3) ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล 4) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร 5) ขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล 6) จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง 7) ต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเล 8) แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล 9) การได้รับความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ 10) การได้รับการส่งเสริม 11) ความยุ่งยากในการปฏิบัติ ส่วนตัวแปรตาม คือ การเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ตัวแปร 11 ตัวแปร และตัวแปรตาม 1 ตัวแปร ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานมาแสดง ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

n = 140

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
ตัวแปรอิสระ		
1.อายุ (ปี)	46.81	9.60
2.จำนวนปีที่ศึกษา (6= ประถมศึกษา, 9= มัธยมศึกษาตอนต้น, 12= มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช., 14= อนุปริญญา/ปวส., 16=ปริญญาตรี)	8.38	3.17
3.ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล (ปี)	11.86	6.67
4.การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร (0=ไม่เป็น, 1=เป็น)	0.42	0.49
5.พื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล (ไร่)	16.79	12.81
6.จำนวนแรงงาน (คน)	1.91	1.00
7.ต้นทุนการเลี้ยงกุ้งทะเล (บาท)	71,750	55,132.03
8.แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล (0=ของตนเอง, 1=กู้)	0.36	0.48
9.การได้รับความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	1.58	0.99
10.การได้รับการส่งเสริม	1.33	1.15
11.ความยุ่งยากในการปฏิบัติ (1 = น้อยที่สุด, 2 = น้อย, 3 = ปานกลาง, 4 = มาก, 5 = มากที่สุด)	2.70	0.96
ตัวแปรตาม		
1.การเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (0=ไม่ปฏิบัติ, 1= ปฏิบัติ)	0.98	0.02

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์สูงกว่า 0.8 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง (Multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อกำหนดของการถดถอยพหุ รายละเอียดตามตารางที่ 4.7 โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้กับตัวแปรต่างๆดังนี้

$$X_1 = \text{อายุ}$$

$$X_2 = \text{ระดับการศึกษา}$$

$$X_3 = \text{ประสบการณ์มรการเลี้ยงกุ้งทะเล}$$

$$X_4 = \text{การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร}$$

$$X_5 = \text{ขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล}$$

X_6 = จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง

X_7 = ต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล

X_8 = แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล

X_9 = ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลการปฏิบัติ
ทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

X₁₀ = การได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

X_{11} = ความยุ่งยากในการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

Y = การเลี้ยงกุ้งทะเลการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

[illegible]

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดการละเมิดข้อสมมติฐานเกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity จึงสรุปได้ว่าสามารถใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ตามผลการวิเคราะห์นี้ได้

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	1.003	52.243	0.000
1.อายุ (ปี)	0.000	-1.392	0.166
2.จำนวนปีที่ศึกษา	2.639E-05	0.031	0.975
3.ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล (ปี)	0.000	-0.615	0.540
4.การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร	0.011	2.248	0.026*
5.พื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล (ไร่)	0.000	1.740	0.084
6.จำนวนแรงงาน (คน)	0.003	1.200	0.232
7.ต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล	-1.25E-07	-2.668	0.009**
8.แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล	0.003	0.495	0.621
9.การได้รับความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	-0.001	-0.187	0.852
10.การได้รับการส่งเสริม	0.002	0.749	0.455
11.ความยุ่งยากในการปฏิบัติ	-0.003	-1.065	0.289
$R^2 = 0.151$ SEE = 0.02761 F= 2.073 Sig = 0.027			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.11 ผลปรากฏว่า ได้ค่า $F = 2.073$ Sig. = 0.027 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปเชิงเส้น และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ ร้อยละ 15.1 ($R^2 = 0.151$) ในจำนวนตัวแปรทั้งหมด 11 ตัว พบว่า มี 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ 1) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีผลในเชิงบวกต่อการปฏิบัติ นั่นคือถ้าเกษตรกรมีการรวมกลุ่มมากขึ้น จะมีการปฏิบัติตามการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลเพิ่มมากขึ้น และ 2) ต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเลที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีผลในเชิงลบต่อการปฏิบัติ นั่นคือถ้าเกษตรกรมีต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเลน้อยลง จะมีการปฏิบัติตามการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลมากขึ้น นอกจากนี้มีตัวแปรอิสระ 9 ตัว คือ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งทะเล ขนาดพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล จำนวนแรงงานในครัวเรือน/รับจ้าง แหล่งเงินทุน แหล่งที่มาของความรู้ การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่รัฐ และความยุ่งยากในการปฏิบัติ ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตัวแปรทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์สามารถเขียนสมการถดถอยพหุได้ดังนี้

$$Y = 1.003 + 0.011x_4 - 1.25E-07x_7$$

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุเพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่มีผลกับตัวแปรตาม ปรากฏผลว่า มีตัวแปรอิสระ ตัวแปร คือ การเป็นสมาชิกกลุ่ม และต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งทะเล เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกสถานที่ ด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป ด้านอาหารการให้อาหารและปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล ด้านการจัดการสุขภาพและการแก้ไขปัญหาโรคกุ้ง ด้านสุขอนามัยฟาร์ม ด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง และด้านการจัดบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.9 และ 4.10 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

ตารางที่ 4.12 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

n = 140		
ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านการเลือกสถานที่		
1.1 พื้นที่เลี้ยงกุ้งมีปัญหาน้ำท่วม	45	32.1
1.2 น้ำที่ใช้เลี้ยงกุ้งมีคุณภาพต่ำ	16	11.4
1.3 พื้นที่เลี้ยงกุ้งอยู่ใกล้แหล่งมลภาวะ	1	0.7
2. ด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป		
2.1 ไม่มีบ่อพักน้ำและบ่อพักตะกอนดินเลน	17	12.1
2.2 ขาดแคลนน้ำเลี้ยงกุ้งในหน้าแล้ง	31	22.1
2.3 ดินเป็นด่างสูง	12	8.6
3. ด้านอาหาร การให้อาหารและปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล		
3.1 อาหารกุ้งมีราคาแพง	88	62.9
3.2 อาหารและปัจจัยเสริมสร้างความแข็งแรงของกุ้งมี	9	6.4
ฉลากไม่ชัดเจน		
3.4 การคำนวณปริมาณอาหารกุ้งอย่างเหมาะสมทำได้ยาก	11	7.9

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 140

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ด้านการจัดการสุขภาพและการแก้ไขปัญหาโรคกุ้ง		
4.1 ต้องใช้ยาในกรณีที่กุ้งป่วย	16	11.4
4.2 ขาดความรู้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคกุ้ง	28	20.0
4.3 ขาดหน่วยงานให้บริการตรวจคุณภาพน้ำ	19	13.6
5. ด้านสุขอนามัยฟาร์ม		
5.1 ไม่มีที่ทิ้งขยะจึงต้องเผาขยะแทน	12	8.6
5.2 น้ำทิ้ง ตะกอนเลน ระบายน้ำลงสู่คลองสาธารณะโดยตรง	9	6.4
5.3 ขาดความรู้ในเรื่องปริมาณแบคทีเรีย	30	21.4
6. ด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง		
6.1 ราคากุ้งไม่แน่นอน	93	66.4
6.2 การจับกุ้งของพ่อค้าคนกลางไม่มีประสิทธิภาพ	23	16.4
6.3 ไม่มีการรายงานผลการตรวจสอบราคากุ้ง	11	7.9
7. ด้านการจัดบันทึกข้อมูล		
7.1 ไม่มีเวลา	48	34.3
7.2 ไม่ต้องการทำ	41	29.3
7.3 ขาดความรู้ในการบันทึกข้อมูลการเลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมี	12	8.6

จากตารางที่ 4.12 พบว่า เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ดังนี้

1. ด้านการเลือกสถานที่ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 32.1 มีปัญหาเรื่องพื้นที่เลี้ยงกุ้งมีปัญหา น้ำท่วม รองลงมาร้อยละ 11.4 มีปัญหาเรื่องน้ำที่ใช้เลี้ยงกุ้งมีคุณภาพต่ำ และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 0.7 มีปัญหาเรื่องพื้นที่เลี้ยงกุ้งอยู่ใกล้แหล่งมลภาวะ

2. **ด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 22.1 มีปัญหาเรื่องขาดแคลนน้ำเลี้ยงกุ้งในหน้าแล้ง รองลงมาร้อยละ 12.1 มีปัญหาเรื่องไม่มีบ่อพักน้ำและบ่อพักตะกอนดินเลน และมีเพียงร้อยละ 8.6 มีปัญหาเรื่องดินเป็นด่างสูง

3. **ด้านอาหาร การให้อาหาร และปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล** พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 62.9 มีปัญหาเรื่องอาหารกุ้งมีราคาแพง รองลงมาร้อยละ 7.9 มีปัญหาเรื่องการค้าปริมาณอาหารกุ้งอย่างเหมาะสมทำได้ยาก และมีเพียงร้อยละ 6.4 มีปัญหาเรื่องอาหารและปัจจัยเสริมสร้างความแข็งแรงของกุ้งมีฉลากไม่ชัดเจน

4. **ด้านการจัดการสุขภาพ และการแก้ไขปัญหาโรคกุ้ง** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 20.0 มีปัญหาเรื่องขาดความรู้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคกุ้ง รองลงมาร้อยละ 13.6 มีปัญหาเรื่องขาดหน่วยงานให้บริการตรวจคุณภาพน้ำ และร้อยละ 11.4 มีปัญหาเรื่องต้องใช้ยาในกรณีที่กุ้งป่วย

5. **ด้านสุขอนามัยฟาร์ม** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 21.4 มีปัญหาเรื่องขาดความรู้ในเรื่องปริมาณแบคทีเรีย รองลงมาร้อยละ 8.6 มีปัญหาเรื่องไม่มีที่ทิ้งขยะจึงต้องเผาขยะแทน และร้อยละ 6.4 มีปัญหาเรื่องน้ำทิ้ง ตะกอนเลน ระบายน้ำลงสู่คลองสาธารณะโดยตรง

6. **ด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง** พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 66.4 มีปัญหาเรื่องราคากุ้งไม่แน่นอน รองลงมาร้อยละ 16.4 มีปัญหาเรื่องการจับกุ้งของพ่อค้าคนกลางไม่มีประสิทธิภาพ และมีเพียงร้อยละ 7.9 มีปัญหาเรื่องไม่มีการรายงานผลการตรวจสอบราคากุ้ง

7. **ด้านการจดบันทึกข้อมูล** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 34.3 มีปัญหาเรื่องไม่มีเวลาในการจดบันทึกข้อมูล รองลงมาร้อยละ 29.3 มีปัญหาเรื่องไม่ต้องการทำ และมีเพียงร้อยละ 8.6 มีปัญหาเรื่องขาดความรู้ในการบันทึกข้อมูลการเลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมี

5.2 **ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล**

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

n = 140

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านการเลือกสถานที่		
1.1 เลือกสถานที่เลี้ยงกุ้งห่างจากพื้นที่ที่น้ำท่วมถึงและแหล่งมลภาวะ	13	9.3
1.2 มีหน่วยงานตรวจสอบคุณภาพน้ำ	17	12.1
2. ด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป		
2.1 รัฐสนับสนุนแหล่งน้ำและระบบชลประทาน	25	17.9
2.2 เจ้าหน้าที่แนะนำวิธีการกำจัดตะกอนดินเลน	12	8.6
2.3 มีหน่วยงานตรวจสอบคุณภาพน้ำและดิน	15	10.7
3. ด้านอาหารการให้อาหารและปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล		
3.1 ภาครัฐควบคุมราคาอาหารกุ้งไม่ให้สูงจนเกินไป	59	42.1
3.2 ภาครัฐตรวจสอบการติดฉลากอาหารและปัจจัยเสริมสร้างความแข็งแรงของกุ้งให้ถูกต้อง	6	4.3
3.3 หมั่นสังเกตการณ์กินอาหารของกุ้งเป็นระยะ	10	7.1
4. ด้านการจัดการสุขภาพและการแก้ไขปัญหาโรคกุ้ง		
4.1 ให้เจ้าหน้าที่เข้ามาแนะนำการไช้ยาและสารเคมีอย่างถูกวิธี	26	18.6
4.2 มีหน่วยงานให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันการเกิดโรค	28	20.0
5. ด้านสุขอนามัยฟาร์ม		
5.1 มีหน่วยงานช่วยเหลือในการกำจัดขยะ	4	2.9
5.2 ให้เจ้าหน้าที่เข้ามาให้ความรู้ถึงผลดี ผลเสียของการระบายน้ำลงสู่คลองสาธารณะ	21	15.0
5.3 มีหน่วยงานให้ความรู้เกี่ยวกับการตรวจปริมาณแบคทีเรีย	25	17.9

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 140

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง		
6.1 มีการประกันราคากุ้ง	66	47.1
6.2 มีหน่วยงานตรวจสอบพ่อค้าคนกลางในการรับซื้อกุ้ง	23	16.4
6.3 หน่วยงานภาครัฐทำการแจ้งผลการตรวจสอบ สารตกค้างให้เกษตรกร	7	5.0
7. ด้านการจัดบันทึกข้อมูล		
7.1 ไม่จำเป็นต้องมีการบันทึกข้อมูลเนื่องจากสามารถ จดจำได้	38	27.1
7.2 มีหน่วยงานส่งเสริมและอบรมวิธีการบันทึกข้อมูลการ เลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมีทุกขั้นตอน	15	10.7
7.3 จัดทำตารางการบันทึกข้อมูลการเลี้ยงสำหรับแจกฟรี	17	12.1
7.4 ศึกษาเพิ่มเติม หรือให้ บุตรหลานช่วยบันทึก	12	8.6

จากตารางที่ 4.13 พบว่า เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลตามการปฏิบัติ
ทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ดังนี้

1. **ด้านการเลือกสถานที่** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 12.1 เสนอแนะว่าควรให้มีหน่วยงาน
ตรวจสอบคุณภาพน้ำ และร้อยละ 9.3 เสนอแนะว่าควรเลือกสถานที่เลี้ยงกุ้งห่างจากพื้นที่ที่น้ำท่วม
ถึงและแหล่งมลภาวะ

2. **ด้านการจัดการเลี้ยงทั่วไป** พบว่า เกษตรกรร้อยละ 17.9 เสนอแนะว่าควรให้รัฐ
สนับสนุนแหล่งน้ำและระบบชลประทาน รองลงมาร้อยละ 15.0 เสนอแนะว่าควรให้หน่วยงาน
ตรวจสอบคุณภาพน้ำและดิน และร้อยละ 8.6 เสนอแนะว่าควรให้มีเจ้าหน้าที่แนะนำวิธีการกำจัด
ตะกอนดินเลน

3. **ด้านอาหารการให้อาหารและปัจจัยการผลิตกุ้งทะเล** พบว่า เกษตรกร
ร้อยละ 42.1 เสนอแนะว่าควรให้ภาครัฐควบคุมราคาอาหารกุ้งไม่ให้สูงเกินไป รองลงมาร้อยละ
7.1 เสนอแนะว่าตัวเกษตรกรเองควรหมั่นสังเกตการณ์กินอาหารของกุ้งเป็นระยะ และมีเพียงร้อยละ

4.3 เสนอแนะว่าควรให้ภาครัฐตรวจสอบการติดฉลากอาหารและปัจจัยเสริมสร้างความแข็งแรงของกึ่งให้ถูกต้อง

4. ด้านการจัดการสุขภาพและการแก้ไขปัญหาโรคภัย พบว่า เกษตรกรร้อยละ 20.0 เสนอแนะว่าควรให้มีหน่วยงานให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันการเกิดโรค และร้อยละ 18.6 เสนอแนะว่าควรให้เจ้าหน้าที่เข้ามาแนะนำการใช้ยาและสารเคมีอย่างถูกวิธี

5. ด้านสุขอนามัยฟาร์ม พบว่า เกษตรกรร้อยละ 17.9 เสนอแนะว่าควรให้มีหน่วยงานให้ความรู้เกี่ยวกับการตรวจปริมาณแบคทีเรีย รองลงมาร้อยละ 15.0 เสนอแนะว่าควรให้เจ้าหน้าที่เข้ามาให้ความรู้ถึงผลดี ผลเสียของการระบายน้ำลงสู่คลองสาธารณะ และมีเพียงร้อยละ 2.9 เสนอแนะว่าควรให้มีหน่วยงานช่วยเหลือในการกำจัดขยะ

6. ด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการขนส่ง พบว่า เกษตรกรร้อยละ 47.1 เสนอแนะว่าควรให้มีการประกันราคากุ้ง รองลงมาร้อยละ 16.4 เสนอแนะว่าควรให้มีหน่วยงานตรวจสอบพ่อค้าคนกลางในการรับซื้อกุ้ง และมีเพียงร้อยละ 5.0 เสนอแนะว่าควรให้มีหน่วยงานภาครัฐทำการแจ้งผลการตรวจสอบสารตกค้างให้เกษตรกร

7. ด้านการจัดบันทึกข้อมูล พบว่า เกษตรกรร้อยละ 27.1 เสนอแนะว่าไม่จำเป็นต้องมีการบันทึกข้อมูลเนื่องจากสามารถจดจำได้ รองลงมาร้อยละ 12.1 เสนอแนะว่าควรให้มีการจัดทำตารางการบันทึกข้อมูลการเลี้ยงสำหรับแจกฟรี ร้อยละ 10.7 เสนอแนะว่าควรให้มีหน่วยงานส่งเสริมและอบรมวิธีการบันทึกข้อมูลการ เลี้ยง การให้อาหาร การใช้ยาและสารเคมีทุกขั้นตอน และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 8.6 เสนอแนะว่าควรให้มีการศึกษาเพิ่มเติมหรือให้บุคลากรช่วยบันทึก